

Yrke: Förare teleskoplastare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
Gemensamma grunder anläggning alla					
ARBETSMILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET	Arbetsmiljö grund	Kunskap i arbetsmiljölagar och regler, praktiskt förebyggande arbetsmiljöarbete.	Kunskap om den prioritet som arbetsmiljö och säkerhet har på arbetsplatsen. Kunskap om individens ansvar för att säkerställa sin egen och andras goda arbetsmiljö, det egna ansvaret i att följa den upprättade arbetsmiljöplanen. Kunskap om arbetsuppgifter som kräver behörighetsgivande utbildning.	Kan tillgodogöra sig information ur Arbetsmiljöverkets föreskrifter gällande säkerheten på arbetsplatsen. Kan medverka i ett kontinuerligt arbetsmiljöarbete för att säkerställa sin egen och andras arbetsmiljö. Kan upprätta och följa en enkel riskanalys/riskbedömning.	Självständigt planera och på ett säkert sätt utföra arbete i daglig produktion. Självständigt ta ansvar för att säkerställa sin egen och andras arbetsmiljö, samt bedöma risker. Under handledning upprätta och självständigt följa en riskanalys/riskbedömning.
	L – ABC	Kunskap i första hjälpen vid olycksfall.	Kunskap om rutiner och första hjälpen vid olycksfall och brandskyddsarbete. Kunskap om att utföra HLR på person med hjärtstopp.	Kan medverka vid första hjälpen och olycksfall på arbetsplatsen.	Självständigt agera vid olycksfall på arbetsplatsen.
	Brandskydd och elsäkerhet	Kunskap i förebyggande brandskydd och elsäkerhet.	Kunskap om rutiner kring brandskydd och elsäkerhet.	Kan vara delaktig och medverka i det dagliga arbetsmiljö- och säkerhetsarbetet och agera vid olycksfall eller brand på arbetsplatsen.	Självständigt agera och medverka i det dagliga säkerhetsarbetet gällande brandskydd och elsäkerhet.
	Psykosocial arbetsmiljö	Kunskap i den psykosociala arbetsmiljön och vilka faktorer som kan påverka individen i sitt arbete.	Kunskap om hur olika faktorer påverkar den psykosociala arbetsmiljön och hur det berör den enskilde individen i sitt arbete t.ex. mobbing, psykisk ohälsa, hemförhållanden, missbruk.	Kan medverka i arbetet med den psykosociala arbetsmiljön på arbetsplatsen och ha ett inkluderande bemötande.	Självständigt och i samverkan med arbetsgivare och kollegor verka för en god psykosocial arbetsmiljö.
	Ergonomi och praktiskt förebyggande arbetsmiljöarbete	Kunskap i ergonomi och hur kroppen påverkas av felaktiga belastningar eller arbetsställningar. Kunskap i risker på arbetsplatsen, t.ex. yt tre förhållanden och hur man förebygger dessa genom riskanalys och aktivt arbetsmiljöarbete. Kunskap i olika ergonomiska hjälpmedels funktion och användningsområden. Kunskap i personlig skyddsutrustning.	Kunskap om sambandet mellan ergonomiska hjälpmedels funktion och användningsområden för att minska risken för arbetsskador. Kunskap om skyddsronnd, det egna ansvaret att använda skyddsutrustning.	Kan utföra arbetet på ett ergonomiskt korrekt sätt. Kan upprätta och följa en enkel riskanalys/riskbedömning. Kan använda ergonomiska hjälpmedel och personlig skyddsutrustning.	Självständigt bedöma risker. Under handledning upprätta och självständigt följa en riskanalys/riskbedömning. Självständigt använda ergonomiska hjälpmedel och personlig skyddsutrustning i dagligt arbete.
	Lyftteknik och kommunikation	Kunskap i lyftteknik och lastkoppling i samband med transport och lyft av material utifrån regelverk för säkra lyft.	Kunskap om säkerhet och risker vid lyftteknik och lastkoppling.	Kan söka information kring regelverk för säkra lyft.	Under handledning använda rätt lyftteknik och lastkoppling vid transporter och lyft på ett säkert sätt.

Yrke: Förare teleskoplastare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
		Kunskap i kommunikation med andra på arbetsplatsen genom signalering och kommunikationshjälpmedel.	Kunskaper i att kommunicera med andra på arbetsplatsen med hjälp av olika kommunikationshjälpmedel.	Kan kommunicera med andra på arbetsplatsen med givna kommunikationshjälpmedel.	Självständigt kunna kommunicera på arbetsplatsen med givna kommunikationshjälpmedel.
	Omgivande risker	Kunskap i omgivande risker.	Kunskap om risker vid t.ex. arbete på höjd, schaktarbete, rasrisker, kastrisker, höghöjdsarbete, hängande last och föremål i rörelse.	Kan observera och värdera risker i samband med aktuella arbeten.	Självständigt delta i säkerhetsarbetet.
ARBETSPLATSENS ORGANISATION	Arbetsplatsens organisation	Grundläggande kunskap i arbetsprocessens olika skeden med aktörer och entreprenadformer. Kunskap i parternas roll på arbetsmarknaden, avtal och lagar som reglerar anställningen (kollektivavtal, utbildningsavtal och avtalsprinciper), arbetsplatsens försäkringar. Kunskap i arbetsplatsens olika yrken och roller, grunderna för samverkan i arbetslag och med olika yrkesgrupper.	Kunskap om byggprocessens genomförande och entreprenadsansvar. Kunskap om partsförhållandena med anställningsavtal samt kollektivavtal. Översiktlig kunskap om projektering, produktion och förvaltning.	Kan inhämta relevant information om parternas roll på arbetsplatsen. Kan hur avtal styr rättigheter och skyldigheter på arbetsplatsen. Kan avgöra och utföra sin del av arbetet i den aktuella entreprenadformen.	Självständigt kunna ta ansvar för att verka inom gällande avtal. Självständigt kunna avgöra om arbetsmomentet är i fas med byggprocessen.
	Arbetsgivare och arbetstagare	Kunskap i roller och ansvar arbetsplatsen.	Kunskap i den egna rollen på arbetsplatsen. Kunskap om BAS-U och BAS-P	Kan söka upp arbetsmiljöansvarig.	
	Avtal och regelverk	Känna till regelverk kring arbetsmiljöavtal, arbetsmiljörregler (AFS), arbetsmiljöorganisation och syftet med arbetsmiljöplan. Övergripande kunskap om behörighetsgivande kurser formulerade av myndigheter och verk inom anläggningsområdet. Kunskap i regler och myndighetsbeslut som styr arbetet, kontroller, kvalitetskrav och besiktning.	Kunskap om den prioritet som arbetsmiljö och säkerhet har på arbetsplatsen. Kunskap om individens ansvar för att säkerställa sin egen och andras goda arbetsmiljö. Kunskap om arbetsmiljöarbetet och det egna ansvaret i att följa den upprättade arbetsmiljöplanen. Kunskap om arbetsuppgifter som kräver behörighetsgivande certifikat.	Kan planera och på ett säkert sätt utföra arbete i daglig produktion. Kan söka reda på och tillgodogöra sig information ur Arbetsmiljöverkets föreskrifter gällande säkerheten på arbetsplatsen.	Tar självständigt ansvar för att följa gällande avtal. Självständigt planera och på ett säkert sätt utföra arbete i daglig produktion.
	Arbetsmiljö och säkerhet - allmänt	Kunskap i de risker som finns vid maskinarbete samt förebyggande säkerhetsarbete vid arbetsplatsen. Kunskap i det förebyggande arbetet med hälsa, miljö och säkerhet.	Kunskap om samband mellan regelverk, personlig säkerhet och riskbedömning för att minimera tillbud. Kunskap om hur och var man rapporterar tillbud.		

Yrke: Förare teleskoplastare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
	Branschregelverk	Kunskap i var man finner information om utförande av vanliga byggtekniska lösningar såsom AMA-systemet, materialinstruktioner och myndighetskrav.	Kunskap i hur man finner information om det aktuella arbetet.	Kan inhämta relevant information utifrån AMA-Systemet och överföra i praktiken.	Under handledning kunna använda informationen från olika typer av bygghandlingar som grund för att utföra arbete.
ANLÄGGNINGSPROCESSEN	Anläggningsprocessen	Kunskap i anläggningsprocessens olika skeden, entreprenadformer och aktörer. Kunskap i arbetsplatsens olika yrken och inbördes roller samt grunderna för samverkan i arbetslag och med olika yrkesgrupper.	Kunskap om anläggningsprocessens olika moment och genomförande. Kunskap om projektering, produktion och förvaltning.	Kan avgöra och utföra arbetsmoment i rätt ordning och i samverkan med andra arbetslag och yrkesgrupper. Kan söka information om anläggningsprojektering, produktion och förvaltning.	Under handledning med viss självständighet kunna planera och utföra sitt arbete i samverkan med andra arbetslag och yrkesgrupper. Under handledning kunna redogöra för anläggningsprojektering, produktion och förvaltning.
	Tillståndsprocesser	Kunskap i tillståndsprocesser som rör bygg- och anläggningsarbete.	Kunskap om olika tillståndsprocesser som rör bygg- och anläggningsarbete. t.ex. bygglov, TA-planer, tillståndsprocesser, hos olika myndigheter.	Kan avgöra och utföra arbetsmoment i rätt ordning utifrån tillståndsprocesser som rör bygg- och anläggningsarbete.	Under handledning med viss självständighet kunna planera och utföra sitt arbete utifrån tillståndsprocesser som rör bygg- och anläggningsarbete.
	Digitalisering	Kunskap i förekommande digitala verktyg i byggprocessen.	Kunskap om hur digitala hjälpmedel integreras i byggprocessen, som t.ex. GPS, digitala ritningar, Byggnadsinformationsmodeller (BIM).	Kan använda digitala hjälpmedel i olika arbetsmoment. Kan ta fram och använda nödvändig information för det aktuella momentet.	Under handledning kunna använda olika digitala hjälpmedel i arbetet. Självständigt kunna använda informationen från olika typer av digitala bygghandlingar som grund för att utföra arbetet.
	Geologi / Geoteknik	Kunskap i jordarters och bergarters egenskaper, funktion och hantering.	Kunskap om hur jord- och bergarters egenskaper och struktur påverkar arbetet, t.ex. morän, silt, sand, grus.	Kan särskilja och känna igen vanligt förekommande berg- och jordarter, samt hantera och lagra jord- och bergmaterial.	Självständigt särskilja och känna igen vanligt förekommande berg- och jordarter, samt hantera och lagra jord- och bergmaterial.
	Grundvatten	Kunskap i arbete som berör grundvatten.	Kunskap om konsekvenser, t.ex. vid grundvattenändring, spridning av föroreningar och markstabilitet.		
ANLÄGGNINGSPROCESSEN	Ballastens användningsområden och kvalitet	Kunskap i området ballast, vilken typ som kan användas var och när samt skillnader i ballastens kvalitet.	Kunskap om ballastmaterial gällande skillnader på retur natursten och bergkrossmaterial och deras respektive användningsområden.	Kan använda rätt ballastmaterial i förhållande till användningsområde.	Under handledning använda rätt ballastmaterial i förhållande till användningsområde.
	Täktverksamhet	Kunskap i regler, miljökrav och lagstiftning avseende tillstånd för återställning av grus- och bergtäkt.	Kunskap om regler, miljökrav och lagstiftning för tillstånd om återställning av grus- och bergtäkt.		
Gemensamma grunder alla maskinförare					

Yrke: Förare teleskoplastare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
MASKINTEKNIK	CE-märkning	Kunskap i vad CE märkning innebär.	Kunskap om vad CE-märkningen tillåter och att det är leverantören som ansvarar för maskinens konstruktion och med därmed inte får göra förändringar på maskinen.	Kan kontrollera att maskinen är CE-märkt.	Självständigt kunna kontrollera maskinens märkning.
	Transport, dispenser	Kunskap i dispenser för transport.	Övergripande kunskap om vad som krävs för att kunna transportera maskinen. när och vilka dispenser som finns och vad som gäller när man skall förflytta maskiner eller material.		
	Daglig tillsyn /service	Kunskap i daglig tillsyn av maskinen och förstå vilken daglig tillsyn och service respektive arbetsutrustning.	Kunskap om att monterad arbetsutrustning kan ha speciella behov av service och daglig tillsyn.	Kan utföra daglig tillsyn och tillgodose att service sköts.	Självständigt kunna utföra dagligtillsyn och själv kunna utföra eller boka service på arbetsutrustningen.
	Maskinkapacitet	Kunskap i maskinens kapacitet och dess verktyg.	Kunskap om maskinens manual och rådande omgivning. T.ex. markförhållanden och temperatur.	Kan beräkna volymvikter, max last, densitet och volymförändringar för att bedöma bärighet, stabilitet och lastförmåga.	Självständigt ta reda på maskinens kapacitet.
	Chassi och drivlina	Kunskap i drivsystemets grundläggande konstruktion och funktion. Kunskap i bromssystemets grundläggande konstruktion och funktion. Översiktlig kunskap i olika typer av däck och dess egenskaper.	Kunskap om de olika drivsystemens egenskaper. Kunskap om att det finns olika typer av bromssystem.	Kan utföra daglig tillsyn och underhållsarbete samt funktionskontroller på användarnivå enligt instruktionsboken. Kan kommunicera med verkstad och leverantör av maskin både intern och externt.	Självständigt kunna kommunicera med serviceorganisation och leverantör.
	Elektriska system	Grundläggande kunskap i elektriska grundsystem, inkl. batterier, och dess uppbyggnad, funktion och skötsel.	Övergripande Kunskap om sambandet mellan det elektriska systemets egenskaper och maskinens funktionalitet för att säkerställa driften.	Kan utföra hjälpstart med underhållsladdare, och känna till riskerna med detta. Kan utföra enklare felsökning, samt åtgärda och återställa funktion.	Självständigt kunna kommunicera med serviceorganisation.
	Hydraulsystem	Kunskap i hydraulsystemets grundläggande konstruktion och funktion samt vikten av renlighet. Kunskap i hydrauloljors egenskaper och miljöpåverkan.	Kunskap om oljors olika egenskaper och tekniska konsekvenser av att blanda olika typer. Kunskap om vad som kännetecknar ett hydrauliskt system och riskerna med trycksatta system med dess säkerhets- och miljörisker	Kan utföra daglig tillsyn och underhållsarbete samt funktionskontroller på användarnivå enligt instruktionsboken. Kan identifiera avvikelser i form av t.ex. temperatur och läckage	

Yrke: Förare teleskoplastare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
		Kunskap i att tillämpa gällande regler och anvisningar, t.ex krav på slangbrottsventil.		Kan tillämpa gällande regler och anvisningar, t.ex. krav vid slangbrott	
	Motor	Kunskap i motorns grundläggande konstruktion och funktion. Kunskap i vanligt förekommande oljekvaliteter och viskositetsgrader samt hantering av oljor. Kunskap i vanligt förekommande kylvätsketyper och dess hantering. Övergripande kunskap om mekanisk kraftöverföring.	Kunskap om principen för mekanisk kraftöverföring. Kunskap om olika drivmedel. Kunskap om oljans funktion för motorns prestanda. Kunskap om motorns kylsystem.	Kan utföra daglig tillsyn och underhållsarbete samt funktionskontroller på användarnivå enligt instruktionsboken.	Självständigt kunna kommunicera med serviceorganisation.
	Maskindata	Kunskap i modell, tillverkningsår, vikt, storlek på bränsletank och serienummer.	Kunskap om att läsa på och ta in information från det aktuella maskinslaget.		
	Förarstöd	Kunskap i display, arbetsområde, maxkapacitet och tillbehör.		Kan utföra funktionskontroller utefter instruktionsbokens krav.	Självständigt kunna utföra funktionskontroller.
ARBETSMILJÖ OCH SÄKERHET	Aktsam körning	Kunskap i aktsamt framförande.	Kunskap om maskinens roll i kollektivet på arbetsplatsen.		
	Behörighetskrav	Kunskap i lagen om trafikförsäkring och förekommande försäkringar enligt branschrekommendationer Kunskap i krav på förarbehörigheter beroende på maskintyper. Kunskap i krav och regelverk för arbete på väg	Kunskap om gällande krav på försäkringar och förarbevis för olika typer av maskiner. Kunskap om kravet på EBR-intyg för arbete på väg. Kunskap om externa kravutbildningar för arbete på väg och SIK Trafikverket. Kunskap om eventuella behov av TA-planer. Kunskap om farligt gods och kännedom om att det finns utbildningskrav	Kan säkerställa att maskin är försäkrad enligt gällande föreskrifter och att man har giltigt förarbevis.	
	Besiktning av fordon	Kunskap i besiktningsskrav för fordon och maskin, samt tidsintervall.	Kunskap om när nästkommande besiktning ska utföras. Kunskap om sanktionsavgifter för obesiktade maskiner. Kunskap om brandbesiktning SBF127.	Kan säkerställa att maskinen är besiktigad enligt gällande krav.	Självständigt kunna inhämta information om besiktningsskrav och åtgärder efter slutförd besiktning.

Yrke: Förare teleskoplastare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
	Körning på väg	Kunskap i regler för körkortsbehörigheter för maskiner.	Kunskap om regler för att framföra maskiner på väg, motorredskap etc.		
	Framförande av arbetsfordon	Kunskap om kraven för framförande av mobila arbetsmaskiner, risker och moment vid förflyttning av maskin. Kunskap om aktuella regler enligt vägtrafikförordning samt Trafikverkets och Arbetsmiljöverkets författningssamlingar. Kunskap om regelverk för förarhytter.			
	Miljö och hållbarhet	Kunskap i principerna för hållbart byggande med ekonomiska incitament.	Grundläggande kunskap om miljöledningssystem och principerna för kretslopp, återvinning samt källsortering av arbetsmaterial.	Kan arbeta enligt företagets miljöpolicy och riktlinjer för ett hållbart och energibesparande byggande.	Självständigt arbeta utefter ett hållbart byggande.
	Miljö och utsläpp	Kunskap i EU:s krav på avgasens innehåll. Kunskap i regler för tankning på avsedd plats. Kunskap i rutiner för spill och hur sanerar man ett läckage. Kunskap i Eco driving.	Kunskap om åtgärder för att minimera maskinens utsläpp.	Kan använda och säkerställa funktionalitet i utrustning för att reducera avgasutsläpp. Kan planera arbetet och köra energieffektivt	Självständigt arbeta för att reducera utsläpp.
	Förarmiljö/ergonomi	Kunskap i grundläggande ergonomiska förutsättningar för en god förarmiljö. Kunskap i arbetsmetoder för att lyfta rätt. Gå, kliva och klättra rätt. Stiga i och ur hytt. Kunskap i olika ergonomiska hjälpmedelsfunktioner som t.ex. förarstol. Kunskap i klimatsystem, funktion, åtgärder och risker. Kunskap i hälso- och miljörisker som är förenade med användning av bränsle, oljor och kylvätskor.	Kunskap om människans ergonomiska förutsättningar och begränsningar. Kunskap om betydelsen av och förutsättningar för en god ergonomisk förarmiljö. Kunskap om maskinistens eget ansvar gällande kontroll av vätskenivåer och smörjsystem samt risker i samband med kemikaliehantering.	Kan avgöra och ställa krav på en ergonomiskt riktig förarmiljö.	Självständigt arbeta efter säker och trygg arbetsmiljö.

Yrke: Förare teleskoplastare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
	Personlig skyddsutrustning	<p>Kunskap i vilken personlig skyddsutrustning som behövs för maskinförare (kläder, skor).</p> <p>Kunskap i när och hur personlig fallskyddsutrustning ska användas.</p>	<p>Kunskap om vikten av användandet av personlig skyddsutrustning.</p> <p>Kunskap om flytväst vid arbete invid vatten.</p> <p>Kunskap om skyddsskor, hjälm, eventuella glasögon eller visir.</p> <p>Kunskap om att man ska ha arbetskläder och varselkläder.</p> <p>Kunskap om fallskyddsutrustning, t ex helkroppssele, lina och infästningspunkter.</p> <p>Kunskap om daglig tillsyn och årlig kontroll av fallskyddsutrustning.</p>	Kan använda personlig skyddsutrustning och fallskyddsutrustning lämplig för arbetsuppgiften.	Självständigt använda rätt skyddsutrustning för det aktuella arbetsmomentet.
	Lyftsäkerhet	Kunskap i arbetsmetoder för säkra lyft med avseende på lyftkättingar, mjuka redskap (stroppar mm), schackel, speciallyftredskap och vajerstroppar.	<p>Kunskap om olika typer av lyftredskap och dess användningsområden för att säkerställa säkra lyft.</p> <p>Kunskap om förvaring av lyftredskap och när redskap ska kasseras.</p>		
	Arbete nära starkström	Kunskap i föreskrifter och bestämmelser för maskinarbete in närhet av starkström.	<p>Kunskap om eget och andras ansvar gällande elsäkerhet och behörigheter för att arbeta med starkström.</p> <p>Kunskap om EBR byggmetoden och ESA elsäkerhet.</p>		
	Brand och räddning	<p>Kunskap i första hjälpen vid olycksfall och förebyggande brandskydd.</p> <p>Kunskap i användning av personlig skyddsutrustning.</p> <p>Kunskap i arbetsmiljö och säkerhetsarbete på arbetsplatsen.</p> <p>Kunskap i föreskrifter och bestämmelser.</p>	<p>Kunskap om vikten av att använda personlig skyddsutrustning.</p> <p>Kunskap om HLR.</p> <p>Kunskap om risker kopplade till maskintyper och arbetsplatspecifika förutsättningar som t.ex. uppställning och bärighet.</p>	<p>Kan släcka bränder i maskiner.</p> <p>Kan utföra HLR.</p> <p>Kan använda en hjärtstartare och har information om var den är placerad.</p>	Självständigt kunna agera vid hjärtstopp, brand och räddning.

Yrke: Förare teleskoplastare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
		Kunskap om regler för framkomlighet för räddningstjänst på mark.			
Gemensamma grunder lyftande maskiner					
ARBETSMILJÖ	Arbete med lyftande maskiner	<p>Kunskap i en kranförarens arbetsuppgifter.</p> <p>Kunskap i kranförarens ansvar.</p> <p>Kunskap i logistik och planering av lyftordningen.</p> <p>Kunskap i gemensamma facktermer.</p> <p>Kunskap i kommunikation mellan olika yrkeskategorier på arbetsplatsen.</p>	Kunskap om kranförarens roll på byggarbetsplatsen.	Kan utföra lyft och kommunicera med olika yrkesroller på arbetsplatsen.	Med viss självständighet kunna arbeta som kranförare på en arbetsplats.
	Arbetsplatsens avtal och regelverk	Kunskap i olika beställarkategorier och förutsättningar som gäller inom olika verksamhetsområden i lyftbranschen. Kunskap i försäkringar och branschspecifika leveransvillkor.	Översiktlig kunskap om vilka försäkringar som är viktiga för yrket och vad de fyller för funktion.	Kan beskriva vilka försäkringar som ska finnas vid kranarbeten.	Under handledning kunna beskriva vilka villkor och försäkringar som gäller för kranarbeten.
	Hälsa och säkerhet (lyftområde)	<p>Kunskap i olika varningsskyltar och varningssignaler som förekommer vid kranlyft.</p> <p>Kunskap i vilka ljus- och ljudsignaler kranen ger ifrån sig vid olika moment.</p> <p>Kunskap i säkerhetsavstånd och klämrisker vid manövrering av lyftanordningar.</p> <p>Kunskap i vilken typ av arbetsbelysning som ska finnas på arbetsplatsen.</p> <p>Kunskap i för ögonen vid solljus, klädsel efter väder och risk för förfrysning.</p> <p>Kunskap i halkrisker vid kyla, kontakt med stål vid kyla, ökad glidrisk vid lastkoppling vid kyla och regn.</p> <p>Kunskap i risk för minskad koncentration vid väderpåverkan.</p>	<p>Kunskap om funktionen av varningsskyltar, varningssignaler och säkerhetsavstånd för en säker arbetsmiljö.</p> <p>Kunskap om risker kopplat till sikt och mörker.</p> <p>Kunskap om risker kopplat till vind, köld, dimma, regn och åska.</p>	<p>Kan tolka och använda kranens skyltning och signaler, samt kan utföra skyltning av kran och dess arbetsområde.</p> <p>Kan manövrera kranen efter rådande väderförhållanden, bedöma risker och vidta nödvändiga åtgärder vid t.ex. kyla eller åska.</p>	<p>Självständigt kunna använda varningsskyltar och varningssignaler, samt upprätta rätt säkerhetsavstånd.</p> <p>Självständigt kunna bedöma risker med olika väderlek och vidta nödvändiga åtgärder, samt kunna bedöma när arbete ska avbrytas.</p>

Yrke: Förare teleskoplastare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
		Kunskap i när körning ska undvikas vid åska.			
	Arbetsplatsen	Kunskap i ansvarsförhållanden mellan kranföretag och beställare vid kranlyft. Kunskap i bedömning av lyftvägar utifrån personal, maskiner och fordon i lyftområdet.	Kunskap om ansvarsförhållanden vid användning av lyftanordningar och lyftredskap, samt ansvarsförhållandet på arbetsplatsen.	Kan beskriva det ansvar olika aktörer har vid kranarbete, som till exempel lastkopplare och signalman.	Självständigt kunna redogöra för ansvarsfördelning vid kranlyft.
	Markförhållanden på arbetsplats	Kunskap i vilket ansvar beställaren respektive kranföretag har för markens bärrighet. Kunskap i olika markunderlag och deras förutsättningar vid uppställning och förflyttning av maskin.	Kunskap om att bedöma olika markförhållanden.	Kan utföra en riskbedömning av marken inför uppställning och förflyttning av maskin.	Under handledning kunna bedöma olika marktypers förutsättning för uppställning och förflyttning av kran.
	Lyftområde	Kunskap i att säkra kranens lyftområde med hjälp av avstängningar och säkerhetsavstånd. Kunskap i samverkan mellan kran- och maskinförare i samma arbetsområde. Kunskap i kranens lyftområdesbegränsare och antikollisionssystem.	Kunskap om risker och åtgärder vid arbete med lyftande maskiner i sammanfallande arbetsområde.	Kan utföra kranlyft i sammanfallande arbetsområde och kommunicera med andra förare. Kan hitta information om vad som gäller för inställning av kranens lyftområdesbegränsare.	Självständigt kunna utföra kranlyft i sammanfallande arbetsområde.
	Särskilda lyftområden	Kunskap i krav på speciella utbildningar beroende på olika uppdragsgivare och arbetsplatser. Kunskap i avstånd till luftledning. Kunskap i ljusmarkering, arbetsområden och arbetshöjd i närheten av flygplats. Kunskap i nödvändiga tillstånd och dokument vid särskilda lyftområden Kunskap i kontaktpersoner eller samordningsansvarig för kontaktvägar.	Kunskap om regler för kranarbete i närheten av spårområde, luftledning, flygplats och helikopterflygplats.	Kan redogöra för risker i samband med speciella arbetsplatser så som i närheten av spår, luftledning och flygplats. Kan utföra kranarbete där det finns speciella förutsättningar som spår, luftledning och flygplats.	Under handledning kunna utföra kranarbete där det finns speciella förutsättningar.

Yrke: Förare teleskoplastare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
	Olyckor och tillbud	Kunskap i de vanligaste olyckstyperna med kranar och hur de förhindras, samt tillbudshantering.	Kunskap om risker och åtgärder för att förebygga olyckor. Kunskap om hur och var man rapporterar tillbud.	Kan utföra de åtgärder som krävs för att minimera risker för dig själv som kranförare, maskiner och tredje man.	Självständigt kunna utföra kranlyft på ett sätt så att olyckor undviks.
MASKINTEKNIK	Lyftanordningar	Kunskap i vilka typer av kranar som förekommer inom mobila och stationära kranar (hjul- respektive larvburen kran, självresande kran, fordonsmonterad kran, teleskoplastare, minikran).	Kunskap om vanligt förekommande lyftanordningar och deras användningsområden.	Kan beskriva olika krantyper för olika användningsområden. Kan välja lämplig krantyp efter arbetsuppgift.	Självständigt kunna redogöra för olika krantyper och deras användningsområden.
	Vajer och spel	Kunskap i risker och funktion hos ett linspel (lyftspel, lyftvajer). Kunskap i att upptäcka skador, brister och riskmoment gällande linspelet. Kunskap i att avhjälpa och förebygga fel på linspelet	Kunskap om linans uppbyggnad och funktion samt linans väg. Kunskap om hur man upptäcker och åtgärdar trådbrott. Kunskap om övriga skador som fågelburar, utnötning vid t.ex. chockbelastning. Kunskap om kylans påverkan på linan, trumman och linhjul samt nödvändiga åtgärder.	Kan redogöra för linans uppbyggnad och funktion. Kan upptäcka trådbrott och övriga skador på linan. Kan genomföra nödvändiga åtgärder för linan vid till exempel kyla.	Självständigt kunna utföra daglig tillsyn av linan och linans väg.
	Kranens delar	Kunskap i uppbyggnad och funktion för respektive krantyp. Kunskap i hydraul-/fackverksbommens samt jibbens/förlängningens konstruktion och begränsningar. Kunskap i kranens funktionsbrytare och indikatorer. Kunskap i begrepp och namngivning av kranens delar, till exempel svängkrans, krantorn, kranchassi, däck, räls och band.	Kunskap om respektive krantyps konstruktion, funktion och begränsningar.	Kan redogöra för kranens olika delar och deras funktion.	Med viss självständighet kunna redogöra för kranens olika delar och deras funktion.
	Krandelarnas samspel	Kunskap om balans, vikt och det vridande momentet.	Kunskap i grundprinciper för kranens stabilitet.	Kan redogöra för stödbenens och motvikternas funktion.	
LYFTA OCH KÖRA	Signalgivning	Kunskap i signalschema för kranlyft. Kunskap i externa kravutbildningar för lastkopplare och signalman.	Kunskap om tydlig teckengivning och dirigerering.	Kan utefter ett signalschema ge signaler och förstå teckengivning från lastkopplare och/eller signalman.	Självständigt kunna kommunicera med lastkopplaren och signalman via handsignaler.

Yrke: Förare teleskoplastare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
		Kunskap i att lastkopplare och signalman ska vara utsedd av arbetsledningen.			
	Radiokommunikation	Kunskap i begrepp och språk vid radiokommunikation. Kunskap i radiodisciplin och vikten av egen kanal. Kunskap i att det kan förekomma olika radiokanaler beroende på arbetsplats.	Kunskap om radiokommunikation vid lyft.	Kan kommunicera och samarbeta med lastkopplaren och signalman via radiokommunikation.	Självständigt kunna kommunicera med lastkopplaren och signalman via radiokommunikation.
	Hjälpmedel och tillbehör	Kunskap i funktion, manövrering och risker med extra tillbehör som till exempel radiostyrning och kamera.	Kunskap om risker som kan uppstå eller förhindras med hjälpmedel och tillbehör, t ex radiostyrning och kamera.	Kan bestämma när, om och hur hjälpmedel ska användas vid olika typer av kranlyft.	Under handledning kunna utföra kranarbete med hjälpmedel.
	Lyftredskap	Kunskap i mjuka lyftredskap, kätting, vajer samt märkning för lyftkapacitet och användning. Kunskap i användningsområden, hantering, kontroller och bedöma risker med aktuella lyftredskap. Kunskap i daglig tillsyn och tillhörande dokumentation. Kunskap i kassationsregler för lyftredskap. Kunskap i förvaring av lyftredskap på arbetsplatsen.	Kunskap om vanligt förekommande lyftredskap som används vid kranarbete. Kunskap om daglig tillsyn och fortlöpande kontroll av lyftanordning och lyftredskap.	Kan välja rätt lyftredskap beroende på lastens vikt och form. Kan utefter checklista utföra daglig tillsyn av lyftredskap.	Självständigt kunna välja och använda rätt lyftredskap. Självständigt kunna utföra daglig tillsyn och fortlöpande kontroll av lyftredskap och dokumentera detta.
	Speciella Lyftredskap	Kunskap i lyftredskap för speciella användningsområden.	Kunskap om att det finns ytterligare speciallyftredskap.	Kan ta reda på information om eventuella specialredskap. Kan använda specialredskap.	Under handledning använda eventuella specialredskap.
	Lastkoppling	Kunskap om hur lastkopplingens utrustning fungerar och hur den ska användas. Kunskap om hur olika typer av material och gods ska kopplas och med vilka lyftredskap.	Kunskap i att utföra lastkoppling till kranar.	Kan utföra lastkoppling med olika lyftredskap och olika typer av gods. Kan föra dialog med lastkopplare inför lyft.	Självständigt kunna kommunicera med lastkopplare. Med viss självständighet kunna utföra säker lastkoppling.
	Riskbedömning	Kunskap i att utföra och dokumentera en riskbedömning på arbetsplatsen. Kunskap i kranförarens ansvar.	Kunskap om konsekvenser vid felaktig användning av kran vid lastkoppling med lyftredskap. Kunskap om hur riskbedömning dokumenteras med hjälp av checklista.	Kan utföra riskbedömning utifrån checklista.	Med viss självständighet kunna utföra och dokumentera riskbedömning.
	Vindpåverkan	Kunskap i vindkrafter.	Kunskap om vindens påverkan på kran och gods.	Kan utföra lyft utifrån rådande vindförhållanden.	Självständigt kunna bedöma om lyftet kan utföras eller avbrytas.

Yrke: Förare teleskoplastare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
		Kunskap i hur vinden påverkas av omgivningens topografi. Kunskap i stadsturbulens. Kunskap i vindens påverkan på olika gods.			
	Gods och material	Kunskap i olika slags last avseende material och sammansättning. Kunskap i att beräkna volymvikter, maxlast, densitet och volymförändringar av material.	Kunskap om olika slags last och material.	Kan utföra riskbedömning inför lyft av olika slags last. Kan utföra beräkningar för att uppskatta materialvikt.	Självständigt kunna bedöma och utföra lyft av olika slags last.
	Säker krankörning	Kunskap i kranens kapacitet, säkerhetssystem och begränsningar. Kunskap i principerna för kranens lyftkapacitet, lyftdiagram och lyfttabell. Kunskap i kranens spakar och deras funktioner. Kunskap i kranens datorsystem med informationsdisplay. Kunskap i kylans påverkan på maskinen, t.ex. stål, hydraulolja och linspel. Kunskap i att utföra lyft med kran säkert och tidseffektivt.	Kunskap om användande av kranens säkerhetssystem. Kunskap om risker med att närma sig kranens maxlast och konsekvenser av överlast. Kunskap om kranens manöverorgan. Kunskap om betydelsen av att öva in en mjuk och följsam körstil. Kunskap om hur last manövreras med lämplig hastighet utifrån rådande förhållanden och sin egen erfarenhet.	Kan hantera kranens säkerhetssystem. Kan använda kranens lyftdiagram och lyfttabell. Kan använda kranens spakar och datorsystem. Kan hitta lodlinjen och tyngdpunkten vid lyft. Kan häva pendling vid lyft. Kan utföra lyft med resning och läggning av lång last. Kan utföra lyft med jämn horisontell linje. Kan utföra lyft med samtidig förflyttning i tre riktningar.	Självständigt kunna hantera kranens säkerhetssystem, lyftdiagram och lyfttabell. Självständigt kunna utföra lyft genom att använda kranens spakar och datorsystem. Självständigt kunna utföra lyft med kran säkert och tidseffektivt.
	Personlyft	Kunskap i regler för personlyft. Kunskap i räddningsplan vid personlyft.	Kunskap om regler och rutiner för personlyft med kranar.	Kan övergripande beskriva regelverket för personlyft.	Under handledning kunna utföra personlyft med kran.
	Samlyft	Kunskap i regler och rutiner för samlyft med kranar.	Kunskap om regler och deras funktion vid samlyft.	Kan övergripande beskriva regelverket för samlyft.	Under handledning kunna utföra samlyft med kran.

Yrke: Förare teleskoplastare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
		Kunskap i kommunikation mellan kranförare och lyftledare vid samlyft.			
	Efter arbetsdagens sista lyft	Kunskap i hur kranen packas ihop och nattparkeras enligt instruktionsboken.	Kunskap om åtgärder efter avslutat lyft.	Kan utföra hoppackning och nattparkering av kran.	Självständigt kunna nattparkera enligt instruktionsbok.
Teleskoplastare					
TELESKOPLASTARENS EGENSKAPER	Maskintyper	Kunskap i olika typer av teleskoplastare och deras användningsområden.	Kunskap om stela och runtomsvängande maskintyper, olika maskinstorlekar och stödbensfunktioner.		
	Maskinteknik	Kunskap i teleskoplastarens konstruktion, funktion och begränsningar. Kunskap i användningsområden och funktion för teleskoplastarens redskap och tillbehör. Kunna bedöma när teleskoplastarens olika styrningsalternativ ska användas.	Kunskap om teleskoplastarens delar som ram, chassi, drivlina, hydraulsystem, gränslägesbrytare, överlastdon och lutningsindikator. Kunskap om redskap och tillbehör som pallgafflar, skopor, vinsch/spel, jib (fast krok), kranarm (spel) mekaniskt eller hydraulisk, personkorg. Kunskap om besiktningregler för redskap och eventuell sambesiktning med basmaskin. Kunskap om teleskoplastarens styrningsalternativ och deras funktion.		
	Teleskoplastarens delar	Kunna teleskoplastarens reglage, display, dator, funktion och begränsningar.	Kunskap om teleskoplastarens reglage, display, dator, funktion och begränsningar.		
	Teleskoplastarens tillbehör och redskap	Kunskap i teleskoplastarens olika tillbehör och redskap.	Kunskap om hur tillbehör kan förändra teleskoplastarens egenskaper och lyftkapacitet. Kunskap om de vanligt förekommande redskapen och tillbehören som pallgaffel, kranarm, vajer, spel, person- och materialkorg. Kunskap om att det förekommer flertal tillbehör, t ex plog, sopvals, sandspridare.		
DAGLIG KONTROLL OCH FORTLÖPANDE TILLSYN	Daglig kontroll	Kunskap i daglig kontroll av teleskoplastare med tillbehör och redskap.	Kunskap om daglig kontroll av teleskoplastaren, vilka delar som ska gås igenom och hur.	Kan med hjälp av checklista utföra samt dokumentera daglig kontroll av maskin, tillbehör och redskap enligt tillverkarens anvisningar.	Självständigt kunna med hjälp av checklista utföra, samt dokumentera daglig kontroll av maskin, tillbehör och redskap enligt tillverkarens anvisningar.

Yrke: Förare teleskoplastare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
	Service och underhåll	Kunskap i service- och underhållsarbete på användarnivå.	Kunskap om hur service och underhåll utförs och vad som görs av användare respektive servicetekniker.	Kan utföra service och underhållsarbete på användarnivå enligt tillverkarens anvisningar samt funktionskontroller.	Självständigt kunna utföra service och underhållsarbete på användarnivå enligt tillverkarens anvisningar samt funktionskontroller.
	Daglig kontroll av linspel	Kunskap i daglig tillsyn av linspel.	Kunskap om daglig och kontinuerlig tillsyn av mobilkranens linspel.	Kan i förekommande fall avhjälpa och förebygga enklare fel på linspelet. Kan i förekommande fall upptäcka skador, brister och riskmoment gällande krokblock, linspel.	Självständigt kunna i förekommande fall avhjälpa och förebygga enklare fel på linspelet. Självständigt kunna i förekommande fall upptäcka skador, brister och riskmoment gällande krokblock, linspel.
Teleskoplastarens stabilitet, lyftkapacitet och arbetsätt	Stabilitet	Kunskap i principerna för tyngdpunkt, lyftmoment och vältlinje.	Kunskap om lastens och maskinens individuella och gemensamma tyngdpunkter och vikter.	Kan beräkna lastens densitet, vikt och tyngdpunkt samt lastmoment på olika arbetsradier. Kan beräkna maskinens och lastens gemensamma tyngdpunkt.	Under handledning kunna beräkna vikt, tyngdpunkt och lastmoment.
	Lyftkapacitet	Kunskap i principerna för teleskoplastarens lyftkapacitet, lyftdiagram och lasttabeller. Kunskap i maskinens prestanda, maxlast och lutningsvinklar.	Kunskap om var den egna maskinens lyftdiagram finns. Kunskap om hur information om lyftkapacitet för olika lyfthöjd och bomlängd utläses. Kunskap om tillåten last på olika bomlängd och lyfthöjd. Kunskap i riskerna vid överlast vid lyft med teleskoplastare.	Kan utföra lyft med teleskoplastaren utgående från maskinens lyftdiagram. Kan använda teleskoplastaren med dess säkerhetssystem med brytare och indikatorer. Not: Överlastskydd, gränslägesbrytare, last- och lutningsindikatorer.	Självständigt kunna utföra lyft med teleskoplastaren utgående från maskinens lyftdiagram. Självständigt kunna använda teleskoplastaren med dess säkerhetssystem med brytare och indikatorer.
	Stödben	Kunskap i stödbenskonstruktioner, deras funktion och begränsningar.	Kunskap om när stödben ska användas. Kunskap om de olika lyftdiagrammen beroende på om maskinen används med eller utan stödben. Kunskap om stödbensplattor för den egna maskinen och när och hur de ska användas.	Kan använda teleskoplastarens stödbensfunktioner, som manuell och autonivellering, och ställa upp maskinen korrekt på stödben.	Självständigt kunna använda teleskoplastarens stödbensfunktioner, som manuell och autonivellering, och ställa upp maskinen korrekt på stödben.

Yrke: Förare teleskoplastare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
UPPSTÄLLNING OCH FÖRFLYTTNING	Grundläggande manövrering	Kunskap i att starta, stoppa och förflytta maskinen.	Kunskap om hur maskinen manövreras vid start, stopp, sväng i sidled, krabbstyrning och backning.	Kan starta och stoppa maskinen. Kan svänga med maskinen mjukt och säkert i båda körriktningarna. Kan backa med maskinen, även med dolda vinklar orsakade av bommen på högersidan.	Självständigt kunna starta, stoppa och förflytta teleskoplastaren i alla körriktningar.
	Förflyttning på arbetsplats	Kunskap i förflyttning med teleskoplastare på arbetsplats	Kunskap om lämplig hastighet utifrån rådande förhållanden. Kunskap om att bedöma risker och moment vid förflyttning med teleskoplastare. Kunskap om tvåhjul-, fyrhjul- och krabbstyrning samt maskinens vridpunkt.	Kan förflytta maskinen i lämplig hastighet utifrån rådande förhållanden. Kan förflytta maskinen på ett säkert sätt med hjälp av tvåhjul-, fyrhjul- och krabbstyrning.	Självständigt kunna utföra förflyttning av teleskoplastaren.
	Uppställning	Kunskap i att ställa upp och packa ihop teleskoplastare.	Kunskap om hur teleskoplastaren ställs upp på hjul och/eller stödben. Kunskap om hur teleskoplastaren demonteras, packas ihop och säkras enligt instruktionsboken.	Kan utföra uppställning av teleskoplastare på hjul och/eller stödben. Kan demontera, packa ihop och säkra teleskoplastaren enligt instruktionsboken.	Självständigt kunna ställa upp och packa ihop teleskoplastaren.
	Marktryck	Kunskap i maskinens marktryck	Kunskap om maskinens vikt och hur den fördelas på underlaget, genom hjul, stödben och stödbensunderlägg. Kunskap om hur maskinens vikt påverkar marktrycket.	Kan utföra en riskbedömning inför och genomföra förflyttning och uppställning av maskinen.	Självständigt kunna förflytta och ställa upp maskinen på hjul eller stödben efter markens förutsättningar.
	Markförhållanden	Kunskap i olika markförhållanden	Kunskap om vanligt förekommande markförhållanden och markkonstruktioner, som påverkar uppställningen. Kunskap om vilken betydelse markens bärförmåga har för maskinens uppställning. Kunskap om hur bedömning av markens bärförmåga genomförs.	Kan utföra en riskbedömning inför och genomföra förflyttning och uppställning av maskinen.	Med viss självständighet kunna bedöma markens lämplighet i förhållande till arbetsmomentet.
	Förflyttning med last	Kunskap i risker och rutiner vid förflyttning med last.	Kunskap om förflyttning av maskin med last på t ex pallgaffel, skopa eller i krok. Kunskap om risker vid förflyttning av maskin med last, t ex skymd sikt.	Kan utföra förflyttning av teleskoplastare med last.	Självständigt kunna utföra förflyttning av mobilkran med last i krok.

Yrke: Förare teleskoplastare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
	Förberedelse inför transport	Kunskap i hur teleskoplastaren förbereds inför transport.	Kunskap om hur teleskoplastaren packas ihop inför transport. Kunskap om fordonskontroll inför transport enligt tillverkarens instruktioner och trafiklagstiftningen.	Kan packa ihop teleskoplastaren inför transport och utföra fordonskontroll.	Självständigt kunna förbereda teleskoplastaren för transport.
LASTHANTERING MED PALLGAFFLAR, SKOPA OCH MATERIALKORG	Arbete med pallgafflar	Kunskap i materialhantering med pallgafflar	Kunskap om materialhantering med pallgafflar och förlängningsgafflar. Kunskap om lämplig lyfthöjd för aktuell last och risker med att svänga med lasten högt. Kunskap om extrautrustning som roterbara pallgafflar.	Kan utföra materialhantering med pallgafflar på låg och hög höjd.	Självständigt kunna utföra materialhantering med pallgaffel.
	Arbete med skopa	Kunskap i materialhantering med skopa och materialkorg.	Kunskap om materialhantering med skopa och materialkorg.	Kan utföra materialhantering med skopa. Kan utföra materialhantering med materialkorg.	Självständigt kunna utföra materialhantering med pallgaffel, skopa och materialkorg.
	Lasta och lossa	Kunskap i lastning och lossning av material med pallgafflar. Kunskap i maskinens placering.	Kunskap om hur material placeras i t ex pallställ eller på fordon.	Kan utföra förflyttning av material med pallgafflar.	Självständigt kunna utföra lyft, körning, placera last, lasta och lossa fordon.
			Kunskap om skillnader och konsekvenser av felplacering av gods. Kunskap om placeringen av teleskoplastaren i förhållande till t ex fordon vid lossning och lastning.	Kan utföra lossning och lastning på ett säkert sätt med pallgafflar. Kan placera teleskoplastaren korrekt för att utföra lyft, placera last, lasta och lossa t.ex. fordon.	Självständigt kunna placera teleskoplastaren på lämpligt sätt för aktuell arbetsuppgift.
Tyngdpunkt	Kunskap i grundbegreppen tyngdpunkt, tyngdpunktsavstånd och tipplast.	Kunskap om tyngdpunkt, tyngdpunktsavstånd, tipplast samt lastens tyngdpunkt och tyngdpunktsavstånd. Kunskap om hur lastens tyngdpunktsavstånd påverkar maskinens stabilitet.			

Yrke: Förare teleskoplastare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
	Kontroll	Kunskap i regler för kontroll av pallgafflar.	Kunskap om årlig kontroll av pallgafflar.		
	Förflyttning på väg med pallgafflar	Kunskap i förflyttning på väg med pallgafflar.	Kunskap om hur pallgafflarna regleras när maskinen förflyttas på väg.	Kan utföra förflyttning på väg av teleskoplastare med pallgafflar.	Självständigt kunna utföra förflyttning på väg av teleskoplastare med pallgafflar.
LYFT AV HÄNGANDE LAST MED TELESKOPLASTARE	Planering av lyft	Kunskap i förberedelser och planering inför lyft.	Kunskap om val av lämpligt lyftredskap för aktuellt lyft.	Kan välja lämpligt lyftredskap för aktuellt lyft.	Självständigt kunna välja lyftredskap och planera lyftväg för aktuellt lyft.
			Kunskap om val av färdväg och hänsyn till eventuella hinder.	Kan välja lämplig lyftväg.	
			Kunskap om överblick av arbetsområdet.	Kan bedöma vilken kommunikation som krävs mellan kranförare och signalman/lastkopplare.	
			Kunskap om behov av radiokommunikation eller signalman.		
		Kunskap om lastens egenskaper.			
		Kunskap om skyltning vid t ex farligt gods.			
	Spakmanövrering	Kunskap i spakmanövrering för teleskoplastare.	Kunskap om vilken spak (joystick) som gör vilket moment. Kunskap om pedaler.	Kan använda teleskoplastarens spakar och pedaler för att utföra lyft.	Självständigt kunna använda mobilkranens spakar vid manövrering.
	Teleskoplastarens display	Kunskap i displayinställning för olika arbetsmoment.	Kunskap om inställningar i displayen av olika rörelsemoment och användning av olika redskap.	Kan använda teleskoplastarens display.	Självständigt kunna använda teleskoplastarens display.
	Lyft med hängande last	Kunskap i bommens och vajerspelets funktion.	Kunskap om lyfta bommen och teleskopera ut och in samt vajerspelet upp och ner.	Kan använda bommen och vajerspelet för att utföra lyft av hängande last	Självständigt kunna använda bommen och vajerspelet för att utföra lyft av hängande last.

Yrke: Förare teleskoplastare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
		<p>Kunskap i teleskoplastarens redskap för hängande last.</p> <p>Kunskap i lyft och landning av last</p>	<p>Kunskap om de risker som kan uppstå vid manövrering och lyft av hängande last.</p> <p>Kunskap om krokens placering för vertikala lyft.</p> <p>Kunskap om praktisk hantering av olika redskap för lyft av hängande last, som kranarm och vajerspel.</p> <p>Kunskap om hur lasten lyfts och sätts ner mjukt utan att klämrisk eller materialskador uppstår.</p> <p>Kunskap om avståndsbedömning vid lyft och nedsättning av last.</p>	<p>Kan utföra en riskinventering inför lyft av hängande last.</p> <p>Kan utföra praktisk hantering av redskap för lyft av hängande last.</p> <p>Kan utföra lyft och nedsättning av last mjukt och säkert.</p>	<p>Självständigt kunna hantera redskap för lyft av hängande last.</p> <p>Självständigt kunna utföra lyft och nedsättning av last mjukt och säkert.</p>
	Lyft vid olika vindhastigheter	Kunskap i vindens påverkan vid lyft	<p>Kunskap om väder och vinds påverkan på lasten.</p> <p>Kunskap om förhållandet mellan lastens storlek, form och vindfång.</p> <p>Kunskap om lastens tyngdpunkt och form, symmetrisk och asymmetrisk last.</p> <p>Kunskap om risker vid höga vindhastigheter och kastvindar.</p> <p>Kunskap extra åtgärder vid lyft i högre vindhastigheter, som t ex styrlina, straffning av last.</p>	<p>Kan utföra lyft i olika vindförhållanden</p> <p>Kan utföra en riskinventering med hänsyn till vädrets påverkan.</p>	Självständigt kunna utföra lyft i olika vindförhållanden och göra en riskinventering med hänsyn till vädrets påverkan.
	Lyft vid olika siktförhållanden	Kunskap i siktförhållandens påverkan vid lyft.	Kunskap om påverkan av sol, mörker, regn, dimma, snö.	Kan utföra lyft i olika siktförhållanden och avgöra vilka hjälpmedel som behövs, som radiokommunikation eller signalman.	Självständigt kunna bedöma risker vid rådande siktförhållanden och anpassa körningen därefter.

Yrke: Förare teleskoplastare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
			<p>Kunskap om skymda lyft där föraren inte har uppsikt över hela lyftområdet och lastens väg.</p> <p>Kunskap om åtgärder och hjälpmedel för att utföra lyft vid olika siktförhållanden.</p>		
	Lyft vid kyla	Kunskap i kylans påverkan på lasten	<p>Kunskap om fastfrusen eller fastsittande last och dess påverkan vid lyft.</p> <p>Kunskap om kylans påverkan på last och lyftredskap.</p>	<p>Kan utföra en riskbedömning med hänsyn till lyft av last vid kyla.</p> <p>Kan utföra kontroll av lyftredskap och last med hänsyn till eventuell påverkan från kyla.</p>	Självständigt kunna bedöma risker med kyla och genomföra nödvändiga åtgärder vid krankörning.
	Förflyttning med hängande last	Kunskap i risker och rutiner vid förflyttning av maskinen med hängande last.	Kunskap om risker och rutiner vid förflyttning av maskinen med hängande last.	Kan utföra förflyttning av maskinen med hängande last.	Självständigt kunna utföra förflyttning av maskinen med hängande last.
PERSONLYFT MED TELESKOPLASTARE	Regler för personlyft	Kunskap i regler för personlyft med teleskoplastare.	<p>Kunskap om Arbetsmiljöverkets regelverk gällande personlyft.</p> <p>Kunskap om regler för besiktning av personkorgar till teleskoplastare.</p>		
	Fallförhindrande utrustning	Kunskap i regler för användning av personlig fallförhindrande utrustning.	<p>Kunskap om vilken personlig fallförhindrande utrustning som ska användas i personkorg.</p> <p>Kunskap om riskinventering inför personlyft med teleskoplastare.</p> <p>Kunskap om regler för ensamarbete och räddning.</p>		
	Förberedelse för personlyft	Kunskap i förberedelse av personlyft med teleskoplastare.	<p>Kunskap om förberedelse av teleskoplastaren för användning med personkorg.</p> <p>Kunskap om åtgärder för att undvika att bli utsatt för påkörningsrisk och kollisioner vid personlyft, som t ex avspärning.</p>	<p>Kan sammankoppla personkorgen med maskinen redskapsfäste.</p> <p>Kan ställa om maskinen till användning för personlyft.</p>	Självständigt kunna sammankoppla personkorgen med maskinen redskapsfäste, ställa om maskinen till användning för personlyft, utföra okulär kontroll av personkorg och maskin och nödsänka från korg och hytt.

Yrke: Förare teleskoplastare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
				<p>Kan utföra okulär kontroll av personkorg och maskin inför personlyft.</p> <p>Kan ta reda på och utföra hur nödsänkning av personkorgen kan göras från korg och hytt.</p>	
	Korgrörelser	Kunskap i manövrering av personkorg.	<p>Kunskap om förflyttning och positionering av personkorg.</p> <p>Kunskap om åtgärder vid eventuell lutningsvarning.</p>	<p>Kan förflytta och positionera personkorgen ovan, under och längs med en plan yta, med smidiga och mjuka manövrörelser.</p> <p>Kan förflytta personkorgen i ett begränsat utrymme.</p> <p>Kan utföra åtgärder vid lutningsvarning som att positionera om eller sätta i stödbenen.</p>	<p>Självständigt kunna förflytta och positionera personkorgen ovan, under och längs med en plan yta, med smidiga och mjuka manövrörelser.</p> <p>Självständigt kunna förflytta personkorgen i ett begränsat utrymme och utföra åtgärder vid lutningsvarning som att positionera om eller sätta i stödbenen.</p>